

po komisji

Projekt

z dnia 7 września 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OTWOCKA**

z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej, świadczeń, usług opiekuńczych, pracy socjalnej, asystentury rodzin, zasobów kadrowych oraz wybranych zagadnień formalno-prawnych w latach 2023–2025.

Na podstawie art. 18a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zm.) oraz załącznika nr 5, rozdział 5 pkt 8 do Statutu Miasta Otwocka uchwalonego uchwałą Rady Miasta Otwocka Nr XX/186/19 z dnia 29 października 2019 r. Rada Miasta Otwocka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka z przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej, świadczeń, usług opiekuńczych, pracy socjalnej, asystentury rodzin, zasobów kadrowych oraz wybranych zagadnień formalno-prawnych w latach 2023–2025, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gr. Ilona Waksmundzka-Makaruk
radca prawny

Załącznik nr do uchwały
Rady Miasta Otwocka
nr.....
z dnia

Sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli z zakresu realizacji zadań pomocy społecznej, świadczeń, usług opiekuńczych, pracy socjalnej, asystentury rodzin, zasobów kadrowych oraz wybranych zagadnień formalno-prawnych w latach 2023–2025.

Podstawa prawna: art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 poz. 662 ze zm.) oraz Rozdział 4 stanowiący załącznik nr 5 do Statutu Miasta Otwocka, uchwalonego uchwałą nr XX/186/19 Rady Miasta Otwocka z dnia 29 października 2019 roku.

Podmiot kontrolowany: Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku, ul. Sosnowa 4, 05-400 Otwock.

Kontrolę przeprowadzono realizując zadanie zlecone Komisji Rewizyjnej przez Radę Miasta Otwocka w planie pracy komisji przyjętym na rok 2026.

Kontrolę prowadził Zespół Kontrolny Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka w składzie:

1. Ewa Jedynek – kierownik zespołu kontrolnego
2. Anna Szostak – członkini
3. Izabela Tyszka-Kowalska – członkini

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Otwocka Pan Jakub Kosiński wydał członkom Komisji Rewizyjnej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

- 1) nr 1/2026 dla Pani Magdaleny Nowak, przewodniczącej Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka – do wyznaczenia kierownika zespołu kontrolnego,
- 2) nr 5/2026 dla Pani Ewy Jedynek, kierownika zespołu kontrolnego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka.
- 3) nr 3/2026 dla Pani Anny Szostak, członkini Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka,
- 4) nr 4/2026 dla Pani Izabeli Tyszki-Kowalskiej, członkini Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Otwocka,

Zespół kontrolujący rozpoczął kontrolę w siedzibie Urzędu Miasta w Otwocku przy ul. Armii Krajowej 5, w dniu 26 lutego 2026 roku a zakończył w dniu 23 czerwca 2026 roku, protokołem z kontroli. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o dokumentację przekazaną przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku, odpowiedzi pisemne na pytania Zespołu Kontrolnego, ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2025 oraz wyjaśnienia ustne złożone przez Dyrektora OPS podczas posiedzenia Komisji Rewizyjnej.

W dniu 26 lutego 2026 r. Zespół Kontrolny skierował do Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku pismo z prośbą o przekazanie informacji za okres ostatnich trzech lat, tj. za lata 2023–2025.

Pismo obejmowało następujące pytania:

1. Jaka była łączna kwota wydatkowana na zasiłki celowe w kontrolowanym okresie – w podziale na lata?
2. Proszę o przedstawienie struktury wydatków na zasiłki celowe, w tym ile środków przeznaczono na: opał, leki, żywność, odzież, zdarzenia losowe itp.
3. Ile wniosków o zasiłek celowy zostało rozpatrzonych odmownie i jakie były najczęstsze powody odmów?
4. Jaki budżet miasta przeznaczany był na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi?
5. Ile osób korzystało z powyższych usług i jaka była średnia liczba godzin wsparcia przypadająca na jednego podopiecznego miesięcznie?
6. W jaki sposób Ośrodek weryfikuje jakość i faktyczne wykonanie usług świadczonych przez opiekunki w miejscu zamieszkania klienta?
7. Jaka jest liczba dzieci przebywających w Domach Dziecka, za które Gmina Otwock ponosi odpłatność, i jaka jest to kwota w skali roku?
8. Jaka jest liczba osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej oraz jaki jest łączny koszt ich utrzymania ponoszony przez OPS, z uwzględnieniem postępowań spadkowych/regresowych?
9. Z iloma schroniskami OPS ma podpisane umowy i jaki jest aktualny koszt dobowy pobytu jednej osoby?
10. Ilu asystentów rodziny jest zatrudnionych w OPS i ile rodzin, w tym z problemem przemocy – procedura Niebieskiej Karty, znajduje się pod ich opieką?
11. W jaki sposób dokumentowany jest czas pracy pracowników socjalnych poświęcony na bezpośredni kontakt z rodziną w terenie?
12. Jaka jest średnia częstotliwość wizyt monitorujących w rodzinach objętych wsparciem asystenta oraz pracownika socjalnego?
13. Jaka kwota została wydatkowana na dodatki mieszkaniowe oraz stypendia szkolne?
14. Jak realizowany jest program dożywiania uczniów i ile dzieci w Otwocku korzysta z tej formy pomocy?
15. Czy w badanym okresie wystąpiły przypadki wydania decyzji administracyjnych z przekroczeniem ustawowego terminu 30 dni?
16. W ilu przypadkach stwierdzono nienależnie pobrane świadczenia i jakie kroki podjęto w celu ich odzyskania?

W dniu 13 marca 2026 r. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej udzielił pisemnej odpowiedzi na powyższe pytania.

Z przekazanych informacji wynika, że:

Ad. 1–3. Świadczenia pieniężne i zasiłki celowe

Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawił szczegółową strukturę wydatków na zasiłki celowe w latach 2023–2025.

Łączne wydatki na zasiłki celowe wynosiły:

- w 2023 r. – 957 143,21 zł,
- w 2024 r. – 818 307,62 zł,

- w 2025 r. – 700 346,09 zł.

Z przekazanych danych wynika, że największe wydatki dotyczyły zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców, w tym zakupu żywności, opału, leków, odzieży, pomocy w opłatach mieszkaniowych i innych niezbędnych potrzeb.

OPS wskazał również liczbę decyzji odmownych w zakresie zasiłków celowych:

- w 2023 r. – 4 odmowy,
- w 2024 r. – 8 odmów,
- w 2025 r. – 11 odmów.

Najczęstsze przyczyny odmów dotyczyły braku współpracy z pracownikiem socjalnym, braku przesłanek ustawowych, marnotrawienia środków lub braku niezbędnej potrzeby.

Ad. 4–6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Zespół Kontrolny ustalił, że OPS realizuje zarówno usługi opiekuńcze jako zadanie własne gminy, jak również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi jako zadanie zlecone.

W latach 2023–2025 z usług opiekuńczych korzystało odpowiednio:

- 185 osób w 2023 r.,
- 167 osób w 2024 r.,
- 162 osoby w 2025 r.

Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych wynosiła:

- 57 584 godziny w 2023 r.,
- 50 676 godzin w 2024 r.,
- 41 127 godzin w 2025 r.

Koszt realizacji usług opiekuńczych wynosił:

- 1 839 232,96 zł w 2023 r.,
- 1 961 161,20 zł w 2024 r.,
- 1 751 187,66 zł w 2025 r.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych korzystało:

- 25 osób w 2023 r.,
- 27 osób w 2024 r.,
- 28 osób w 2025 r.

OPS wskazał również, że realizowane były usługi dofinansowane w ramach programu „Opieka 75+”.

W zakresie kontroli jakości usług Dyrektor wyjaśnił, że OPS realizuje kontrole poprzez pracowników socjalnych oraz Zespół ds. Usług i DPS. Kontrole obejmują zarówno wizyty zapowiedziane, jak i niezapowiedziane w miejscu zamieszkania podopiecznych. Sprawdzany jest zakres świadczonych usług, jakość opieki, sposób traktowania podopiecznych, zgodność dokumentacji oraz podpisy podopiecznych na kartach pracy opiekunów. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości sporządzane są notatki służbowe i podejmowane działania wyjaśniające.

Ad. 7. Piecza zastępcza

OPS przedstawił dane dotyczące dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, za które Gmina Otwock ponosi odpowiedzialność.

Liczba dzieci przebywających w Domach Dziecka wynosiła:

- 25 dzieci w 2023 r.,
- 37 dzieci w 2024 r.,
- 38 dzieci w 2025 r.

Wydatki gminy na ten cel wynosiły:

- 581 591,63 zł w 2023 r.,
- 758 181,13 zł w 2024 r.,
- 846 124,98 zł w 2025 r.

Zespół Kontrolny odnotowuje wzrost zarówno liczby dzieci przebywających w pieczy instytucjonalnej, jak i kosztów ponoszonych przez gminę w tym zakresie.

Ad. 8. Domy Pomocy Społecznej

W Domach Pomocy Społecznej przebywało:

- 89 osób w 2023 r.,
- 88 osób w 2024 r.,
- 93 osoby w 2025 r.

Koszty utrzymania mieszkańców DPS ponoszone przez gminę wynosiły:

- 3 691 840,97 zł w 2023 r.,
- 4 434 665,08 zł w 2024 r.,
- 4 853 492,94 zł w 2025 r.

Zespół Kontrolny zwrócił uwagę na znaczący wzrost kosztów pobytu mieszkańców w DPS. W odpowiedzi pisemnej wskazano, że nie były prowadzone postępowania spadkowe/regresowe. Kwestia ta została następnie doprecyzowana podczas posiedzenia Komisji Rewizyjnej z udziałem Dyrektora OPS.

Dyrektor wyjaśnił, że przy kierowaniu osoby do DPS OPS każdorazowo ustala osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności, w tym małżonka, zstępnych i wstępnych, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Odpłatność jest ustalana z uwzględnieniem sytuacji dochodowej osób zobowiązanych. Osoby, których dochód nie przekracza ustawowych progów, są z mocy prawa zwalniane z odpłatności. Dyrektor wskazał również, że znaczna część mieszkańców DPS to osoby samotne, bez rodziny lub bez osób zobowiązanych do alimentacji.

Ad. 9. Schroniska

OPS zawarł porozumienia ze schroniskami dla osób bezdomnych:

- 8 porozumień w 2023 r.,
- 11 porozumień w 2024 r.,
- 8 porozumień w 2025 r.

W 2025 r. koszt dobowego pobytu jednej osoby wynosił od 45 zł do 113 zł, w zależności od rodzaju schroniska. Średni koszt pobytu w 2025 r. wyniósł 75,25 zł za osobodzień i obejmował m.in. schronienie, 3 posiłki dziennie, odzież oraz leki.

Ad. 10–12. Praca socjalna i asystentura rodzin

W latach 2023–2025 liczba asystentów rodziny wynosiła:

- 4 asystentów w 2023 r.,
- 5 asystentów w 2024 r.,
- 5 asystentów w 2025 r.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wynosiła:

- 63 rodziny w 2023 r.,
- 60 rodzin w 2024 r.,
- 73 rodziny w 2025 r., w tym 12 rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.

OPS wskazał, że wsparcie rodziny polega w szczególności na analizie sytuacji rodziny, wzmacnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, rozwijaniu umiejętności wychowawczych, pomocy w integracji rodziny oraz przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej.

Czas pracy pracowników socjalnych poświęcony na kontakt z rodziną w terenie dokumentowany jest w rejestrze wyjść pracowników socjalnych w środowisko. Rejestr obejmuje m.in. imię i nazwisko pracownika, dane podopiecznego, adres wizyty, cel wizyty oraz czas wyjścia i powrotu.

W zakresie częstotliwości wizyt OPS wskazał, że jest ona uzależniona od potrzeb klienta, rodzaju świadczonej pomocy oraz informacji uzyskanych od innych instytucji, np. szkół, przedszkoli lub sądów. Asystenci rodziny odwiedzają rodziny co najmniej raz w tygodniu, a w sytuacjach wymagających zwiększonego wsparcia nawet częściej.

Liczba wizyt w środowisku przedstawiała się następująco:

- wywiady środowiskowe część I: 1072 w 2023 r., 836 w 2024 r., 843 w 2025 r.,
- aktualizacje wywiadu część IV: 2773 w 2023 r., 2938 w 2024 r., 2952 w 2025 r.,
- wywiady alimentacyjne część II: 108 w 2023 r., 44 w 2024 r., 39 w 2025 r.

Ad. 13–14. Dodatki mieszkaniowe, stypendia i dożywianie

OPS przedstawił dane dotyczące dodatków mieszkaniowych oraz stypendiów szkolnych.

Wydatki na stypendia szkolne wynosiły:

- 111 280,00 zł w 2023 r.,
- 79 690,00 zł w 2024 r.,
- 67 384,98 zł w 2025 r.

Wydatki na dodatki mieszkaniowe wynosiły:

- 997 114,32 zł w 2023 r.,
- 911 637,67 zł w 2024 r.,
- 911 416,44 zł w 2025 r.

W zakresie programu dożywiania OPS wskazał, że pomoc przyznawana jest na wniosek rodzica, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i zatwierdzeniu planu pomocy.

Z programu „Posiłek w szkole i w domu” korzystało:

- 202 dzieci w 2023 r.,
- 180 dzieci w 2024 r.,
- 188 dzieci w 2025 r.

Ponadto poza programem, w ramach środków własnych gminy, pomoc otrzymało:

- 10 dzieci w 2023 r.,
- 32 dzieci w 2024 r.,
- 23 dzieci w 2025 r.

Ad. 15. Terminy administracyjne

OPS wskazał, że w przypadkach, w których nie jest możliwe załatwienie sprawy w ustawowym terminie 30 dni, każdorazowo zawiadamia stronę o przyczynach niezalatwienia sprawy w terminie oraz wyznacza nowy termin jej załatwienia, zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego.

Średnio rocznie około 30 spraw wymaga przedłużenia terminu z uwagi na konieczność przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego lub uzyskania informacji z innych jednostek.

Ad. 16. Nienależnie pobrane świadczenia

OPS wskazał, że decyzje dotyczące nienależnie pobranych świadczeń wydano:

- w 2023 r. – 7 decyzji,
- w 2024 r. – 4 decyzje,
- w 2025 r. – 7 decyzji.

W części przypadków odstąpiono od żądania zwrotu na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. W pozostałym zakresie stosowano potrącenia z bieżących wypłat lub zwrotu należności przez zobowiązanych.

CZYNNOŚCI UZUPEŁNIAJĄCE

Po analizie pierwszej odpowiedzi OPS Zespół Kontrolny skierował w dniu 27 kwietnia 2026 r. drugie pismo uzupełniające, dotyczące przede wszystkim zasobów kadrowych, rotacji pracowników, szkoleń, współpracy z instytucjami zewnętrznymi, działań usprawniających funkcjonowanie OPS, potrzeb Ośrodka oraz szczegółowego wyjaśnienia kwestii DPS i pogrzebów.

W piśmie zadano następujące pytania:

1. Czy aktualne zasoby kadrowe Ośrodka są wystarczające do realizacji wszystkich zadań? Proszono również o podanie liczby pracowników socjalnych zatrudnionych w OPS w latach 2023–2025, średniej liczby rodzin/osób objętych pracą socjalną przypadających na jednego pracownika oraz liczby wakatów.
2. Proszono o informację dotyczącą rotacji pracowników w latach 2023–2025, tj. liczby odejść i przyjęć.
3. Proszono o wskazanie szkoleń realizowanych dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny, informacji o superwizji lub innych formach wsparcia oraz sposobu identyfikowania potrzeb szkoleniowych.
4. Proszono o opisanie współpracy OPS ze szkołami, przedszkolami, Policją, sądami, kuratorami i innymi instytucjami pomocowymi.
5. Proszono o wskazanie działań organizacyjnych lub systemowych podjętych w latach 2023–2025 w celu poprawy jakości pracy Ośrodka oraz obsługi mieszkańców.
6. Proszono o wskazanie najważniejszych problemów i potrzeb OPS, w szczególności kadrowych, finansowych i organizacyjnych, wymagających wsparcia ze strony Miasta.
7. Proszono o szczegółowe informacje dotyczące DPS i pogrzebów, w szczególności działań podejmowanych w celu ustalenia osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności, liczby przypadków dochodzenia zwrotu kosztów oraz przypadków odstąpienia od dochodzenia odpłatności.

W dniu 11 maja 2026 r. Dyrektor OPS udzielił odpowiedzi na powyższe pytania.

Z odpowiedzi wynika, że liczba pracowników socjalnych wynosiła:

- 21 osób w 2023 r.,
- 25 osób w 2024 r.,
- 24 osoby w 2025 r.

Dyrektor wskazał, że na obecnym etapie realizacji zadań posiadane zasoby kadrowe są wystarczające. Jednocześnie podkreślił, że realizacja zadań Ośrodka wymaga ciągłego dostosowywania zatrudnienia do nowych zadań zleconych i własnych.

Zatrudnienie ogółem wynosiło:

- 50 osób, tj. 47,78 etatu w 2023 r.,
- 55 osób, tj. 51,33 etatu w 2024 r.,
- 56 osób, tj. 52,58 etatu w 2025 r.

Wzrost zatrudnienia o 4.80 etatu na przestrzeni trzech lat Dyrektor powiązał z realizacją nowych zadań z zakresu programów rządowych.

W zakresie rotacji pracowników OPS wskazał:

- w 2023 r. zatrudniono 9 osób, w tym 3 pracowników socjalnych, a rozwiązano umowę z 4 osobami, w tym z 2 pracownikami socjalnymi,
- w 2024 r. zatrudniono 15 osób, w tym 6 pracowników socjalnych, a rozwiązano umowę z 12 osobami, w tym z 5 pracownikami socjalnymi,
- w 2025 r. zatrudniono 8 osób, w tym 5 pracowników socjalnych, a rozwiązano umowę z 8 osobami, w tym z 3 pracownikami socjalnymi.

OPS przedstawił również obszerny wykaz szkoleń. Szkolenia obejmowały m.in. przeciwdziałanie przemocy, współpracę asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym, zachowania samobójcze dzieci i młodzieży, pracę z osobami w kryzysie bezdomności, choroby otępienne, procedury kierowania do DPS, Kodeks postępowania administracyjnego, zmiany w przepisach prawa, zarządzanie stresem oraz superwizję.

Zespół Kontrolny pozytywnie odnotowuje, że pracownicy OPS korzystają z regularnej superwizji oraz licznych szkoleń specjalistycznych.

W zakresie DPS Dyrektor wskazał, że osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności ustalone są zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a zwolnienie z odpłatności następuje w sytuacji, gdy dochód osoby zobowiązanej nie przekracza 300% kryterium dochodowego.

W zakresie pogrzebów Dyrektor wskazał, że gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobie zmarłej, jeżeli osoba ta nie posiada rodziny albo rodzina odmawia organizacji pochówku. Wyjaśniono również, że ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych nie daje podstaw do zmuszenia rodziny do organizacji pochówku. OPS podejmuje działania zmierzające do odzyskiwania kosztów w sytuacjach przewidzianych prawem, w szczególności poprzez refundację z ZUS lub dochodzenie z masy spadkowej, jeśli istnieją ku temu podstawy.

Dyrektor wskazał również, że Ośrodek ogranicza koszty pogrzebów m.in. poprzez kremację i pochówek w grobie zbiorowym, co pozwala obniżyć koszt jednostkowy pochówku.

W dniu 20 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej z udziałem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku, podczas którego omówiono przekazane materiały oraz doprecyzowano kwestie wymagające dodatkowego wyjaśnienia.

Podczas posiedzenia zadano pytania uzupełniające dotyczące przede wszystkim:

1. procedury ustalania odpłatności za pobyt mieszkańców w DPS,
2. możliwości odzyskiwania kosztów pogrzebów od rodziny lub z innych źródeł,
3. wystarczalności zasobów kadrowych w kontekście zwiększającej się liczby programów i zadań,
4. kierunku dalszego rozwoju OPS,
5. wykazywania interwencji kryzysowej i innych form pracy z rodziną.

6. stosowania kontraktów socjalnych oraz innych narzędzi aktywizacji.

Dyrektor OPS wyjaśnił, że w przypadku DPS każdorazowo ustalane są osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności. W przypadku rodzin, których dochód nie przekracza ustawowych progów, stosowane są zwolnienia wynikające z przepisów prawa. Dyrektor wskazał również, że znaczna część osób przebywających w DPS to osoby samotne, bezdomne lub niemające osób zobowiązanych do alimentacji.

W zakresie pogrzebów Dyrektor wyjaśnił, że gmina nie ma możliwości prawnego zmuszenia rodziny do organizacji pochówku. Jeżeli rodzina odmawia organizacji pogrzebu albo brak jest osób, które mogłyby go zorganizować, obowiązek ten przejmuje gmina. Jednocześnie OPS występuje o refundację kosztów tam, gdzie jest to możliwe, np. z zasiłku pogrzebowego z ZUS.

W zakresie kadr Dyrektor podtrzymał stanowisko, że aktualne zasoby kadrowe pozwalają realizować ustawowe zadania Ośrodka. Jednocześnie wskazał, że rozwój usług społecznych oraz ewentualne przejście w kierunku szerszego modelu usługowego będzie wymagało dalszego monitorowania potrzeb kadrowych, organizacyjnych i lokalowych.

Dyrektor przedstawił również kierunek rozwoju Ośrodka polegający na stopniowym odchodzeniu od postrzegania pomocy społecznej wyłącznie przez pryzmat świadczeń pieniężnych na rzecz rozwoju usług społecznych, pracy środowiskowej, usług dla seniorów, rodzin oraz osób z niepełnosprawnościami.

WNIOSKI

1. Zespół Kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku realizuje zadania ustawowe oraz zadania wynikające z programów rządowych i osłonowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Przekazana dokumentacja była obszerna, szczegółowa i umożliwiła Zespołowi Kontrolnemu dokonanie oceny funkcjonowania Ośrodka w kontrolowanym zakresie.
4. Zespół Kontrolny odnotowuje wysoki zakres zadań realizowanych przez OPS, obejmujących zarówno świadczenia pieniężne, świadczenia niepieniężne, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, asystenturę rodziny, pracę socjalną, działania na rzecz seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób bezdomnych oraz rodzin w kryzysie.
5. Zespół Kontrolny zwraca uwagę na systematyczny wzrost kosztów pobytu mieszkańców Otwocka w Domach Pomocy Społecznej oraz wzrost wydatków związanych z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
6. Zespół Kontrolny odnotowuje wzrost liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2025 r. w tym rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, co wskazuje na rosnące znaczenie pracy środowiskowej i wsparcia rodzinnego.
7. Ośrodek prowadzi działania kontrolne w zakresie jakości usług opiekuńczych, w tym kontrole zapowiedziane i niezapowiedziane w miejscu zamieszkania podopiecznych.
8. W zakresie terminowości postępowań administracyjnych OPS stosuje procedury przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego, w tym zawiadamianie stron o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy.
9. Zespół Kontrolny pozytywnie ocenia działania OPS w zakresie szkoleń pracowników i zapewnienia im superwizji. Jednocześnie z uwagi na charakter pracy socjalnej oraz obciążenie emocjonalne pracowników zasadne jest kontynuowanie tej formy wsparcia.
10. Zespół Kontrolny zwraca uwagę, że dalszy rozwój usług społecznych, w tym usług środowiskowych, wymaga stałego monitorowania zasobów kadrowych, organizacyjnych i lokalowych OPS.

ZALECENIA

1. Zespół Kontrolny rekomenduje dalsze monitorowanie sytuacji kadrowej OPS, w szczególności w zakresie rotacji pracowników socjalnych oraz obciążenia pracowników nowymi zadaniami wynikającymi z programów rządowych i lokalnych.
2. Zespół Kontrolny rekomenduje coroczną analizę kosztów ponoszonych przez gminę w związku z pobytem mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej oraz dzieci w pieczy instytucjonalnej, wraz z oceną możliwości rozwijania działań środowiskowych i usług wspierających, które mogą ograniczać konieczność kierowania do form całodobowych.
3. Zespół Kontrolny rekomenduje kontynuowanie kontroli jakości usług opiekuńczych, w szczególności kontroli niezapowiedzianych oraz dokumentowania ich wyników.
4. Zespół Kontrolny rekomenduje dalsze rozwijanie usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, w szczególności na rzecz seniorów, osób samotnych, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
5. Zespół Kontrolny rekomenduje doprecyzowanie w sprawozdawczości wewnętrznej OPS sposobu wykazywania działań interwencyjnych, pracy socjalnej, kontraktów socjalnych lub innych form aktywizacji, tak aby dane statystyczne możliwie pełniej oddawały rzeczywisty zakres pracy wykonywanej przez pracowników Ośrodka.

PODSUMOWANIE

Zespół Kontrolny Komisji wizyjnej Rady Miasta Otwocka stwierdza, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku prawidłowo realizuje zadania objęte kontrolą.

Kontrola wykazała, że OPS realizuje bardzo szeroki katalog zadań, a ich zakres w ostatnich latach ulega zwiększeniu. Ośrodek zapewnia mieszkańcom dostęp do świadczeń, usług opiekuńczych, pracy socjalnej, asystentury rodzin oraz innych form wsparcia.

Zespół Kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości, jednak wskazuje na potrzebę dalszego monitorowania sytuacji kadrowej, kosztów DPS i pieczy zastępczej oraz rozwoju usług społecznych w środowisku lokalnym.

Członkowie Komisji Rewizyjnej

Magdalena Nowak

Przewodnicząca Komisji

Ewa Jedynak

Członek Komisji

Jarosław Łakomski

Członek Komisji

Michał Słupski

Wiceprzewodniczący Komisji

Anna Szostak

Członek Komisji

Izabela Tyszk-Kowalska

Członek Komisji

Uzasadnienie

Na podstawie art. 18a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz 662 ze zm.) Rada miasta kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy. W tym celu Rada gminy powołuje komisję rewizyjną.

Zasady i tryb działania komisji rewizyjnej określa statut gminy. Zgodnie z załącznikiem nr 5, rozdział 4 do Statutu Miasta Otwocka, uchwalonego uchwałą Rady Miasta Otwocka Nr XX/186/19 z dnia 29 października 2019 r. Komisja Rewizyjna w celu przeprowadzenia kontroli w drodze głosowania wyłania ze swojego grona skład osobowy do przeprowadzenia każdej kontroli. Na podstawie zapisu w rozdziale 5 pkt 8 ww. statutu sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli podlega zatwierdzeniu przez Radę.

Komisja Rewizyjna Rady Miasta Otwocka przyjęła sprawozdanie z przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej, świadczeń, usług opiekuńczych, pracy socjalnej, asystentury rodzin, zasobów kadrowych oraz wybranych zagadnień formalno-prawnych w latach 2023–2025 na posiedzeniu w dniu 07 września 2026 r.

